

Университет бойынша педагогикалық цикл пәндер бөлімінің тарихы

Университет бойынша педагогикалық цикл пәндер бөлімінің (педагогика кафедрасы) құрылу тарихы Қазақстан Республикасының басты және ең көне жоғарғы оқу орны Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің 90 жылдық даму өзгерістерімен ажырағысыз тығыз байланысты.

Бөлімнің бастауында тұрған арыстар ретінде Х. Д. Досмұхамедов, Ш. Е. Әлжанов, С. Т. Қожахметов, Т. Т. Тәжібаев, Р. Г. Лемберг, А. С. Сытдықов, И. Г. Автухов, А. П. Бельковский, Р. С. Кеплер, Р. И. Бондарев, А. П. Скрепкова, В. А. Ротенберг, Е. М. Виролайнен, А. Г. Глядковская, Т. А. Алмазов, Л.К. Черниловская, педагогика ғылымдарының докторлар, профессорлары Г.А.Уманов, Қ.Қ.Жампеисоваларды атауға болады. Олардың тарих, педагогика, дидактика мәселелері, тәрбие теориясы бойынша еңбектері кеңестік педагогика ғылымының алтын қорына енді.

Университет бойынша педагогикалық цикл пәндер бөлімінің (педагогика кафедрасы) бірінші басшылар дәстүрлері педагогика ғылымдарының докторы, профессор Г.Умановта лайықты түрде жалғастырды. Кафедраны 24 жылдан астам уақыт бойы басқарды (1973-1997), ол магистранттармен бірге 100-ге жуық адамды қамтыды.

1976 жылы Абай атындағы ҚазҰПУ-нің университет бойынша педагогикалық цикл пәндер бөлімінің жанынан «Педагогикалық ЖОО-нда оқу-тәрбиелік үдерістің ғылыми негіздері» атты зертхана құрылды. Зертхана жетекшісі болып Н.Д. Хмель тағайындалды. Абай атындағы ҚазҰПУ мұғалімдерді дайындаумен байланысты ғылыми зерттеулердің бағдарламасы бойынша басты жоғары оқу орны болды. Кейіннен қазақстандық зерттеушілер «Мұғалім» жалпыодақтық бағдарламасының бағытына (1986-1996 жж.) енді.

1992 жылы Абай атындағы Алматы мемлекеттік университеті (қазіргі Абай атындағы ҚазҰПУ), педагогика кафедрасының базасында республика бойынша мамандандырылған кеңес Д 14.05.01 ғылым докторы дәрежесін қорғау 13.00.01 - педагогика теориясы мен тарихы, этнопедагогика педагогикалық ғылымдар мамандығы бойынша қорғау кеңесі ашылды. Осы кеңесті ашу бастамашылары университет ректоры ҚР ҰҒА академигі Т. С. Садықов, сондай-ақ педагогика кафедрасының меңгерушісі, п. ф. д., профессор Г. А. Уманов болды. 2000 – 2003 жылдан бастап бұл кеңесте 13.00.08 мамандығы бойынша қорғау , ал кейіннен 13.00.04. мамандығы бойынша қорғау жүзеге асырыла бастады.

Диссертациялық кеңестің Д 14.05.01 негізі қаланған күннен бастап оның төрағалары болып Қ. Қ. Жампеисова (жоба жетекшісі), А.А.Бейсебай, Н.Д. Хмель, Н.Н. Хан, және т.б. болды. Кеңестің қызметі 2010 жылғы желтоқсанына дейін жүзеге асырылды. Аталған диссертациялық кеңестің тарихи маңыздылығы ерекше.

2000-2003 ж.ж. «Кәсіптік білім беруді реформалаудың әдіснамасы мен теориясы және болашақ маманның шығармашылық тұлғасының қалыптасуы» атты халықаралық ғылыми-зерттеу жобасының іргелі зерттеу

бағдарламасы бойынша кафедра ғалымдарының Қ. Қ. Жампеисова (жоба жетекшісі), Н.Д.Хмель, А. А.Бейсенбаева, Н.Н.Хан, т.б. қатысуымен «Үздіксіз педагогикалық білім беру», «Жоғары педагогикалық білім беру» Тұжырымдамалары дайындалды. Тұжырымдаманың басты мақсаты жаңа формацияның мұғалімін: рухани - адамгершілікті, жауапкершіл, белсенді жасампаз, жан-жақты дамыған, кәсіби құзыретті, шығармашыл тұлғаны дайындау.

Бүгінгі таңда бөлімнің ғылыми-педагогикалық әлеуетін педагогика ғылымдарының докторлары мен кандидаттары, PhD, профессорлар, ЖАК доценттері, қауымдастырылған профессорлар құрайды, олардың ішінде академиктер мен ХКХК, КОНКОРД халықаралық академиясының корреспондент-мүшелері, ҚР БҒМ"ғылымды дамытуға қосқан үлесі үшін", "ҚР Білім беру ісінің құрметті қызметкері", "Ы. Алтынсарин", сондай-ақ ҚазҰПУ-дың құрметті қызметкерлері қатысты. Абай педагогикалық білім беруді жаңғырту, оқушы жастардың ұлттық тәрбиесі және т. б. бағытта зерттеулермен айналысуды жалғастыруда.

Педагогика бөлімінің (кафедрасының) ПОҚ бүгінде "педагогикалық ғылымдар" бағыты бойынша университеттің барлық білім беру бағдарламаларына қызмет көрсетеді.